

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bhar.I.768/2009/6. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. év január hó 12. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt **a vádlottak** ellen folyamatban lévő büntetőügyben a másodfellebbezéseket elbírálva a Győri Ítéltábla Bf.1/2009/5. számú ítéletét **helybenhagyja.**

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Veszprém Megyei Bíróság a 2008. november 11. napján kelt 5.B.420/2008/12. számú ítéletében az I. r. és a II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli, a Btk. 225. §-a szerinti hivatali visszaélés büntetéseben, melyből az I. r. vádlott egy rendbeli bűncselekményt társtettesként, egy rendbeli bűncselekményt felbujtóként, a II.r. vádlott egy rendbeli bűncselekményt társtettesként követett el. Ezért a vádlottakat halmazati büntetésül tíz-tíz hónapi börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását három-három évi próbaidőre felfüggesztette.

Az első fokú ítélet ellen a vádlottak és védő a vádlottak felmentése érdekében fellebbezést jelentettek be.

A Győri Ítéltábla a 2009. május 28. napján kelt Bf.1/2009/5. számú ítéletével az első fokú határozatot felülbírálva megváltoztatta azt, és a vádlottakat a társtettesként elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt emelt vád alól felmentette; a halmazati büntetésre utalást mellőzve a vádlottak büntetését 250-250 napi

tétel pénzbüntetésre enyhítette azzal, hogy egy napi tétele mindkét vádlott tekintetében 500 forint.

A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a részfelmentés miatt, a vádlottak bűnösségének megállapítása és ennek megfelelően a büntetés súlyosítása végett, a vádlottak és védőjük a vádlottak teljes felmentése érdekében jelentettek be fellebbezést.

A legfőbb ügyész a vádlottak javára bejelentett fellebbezést a törvényben kizártnak ítélte meg, miután az nem a másodfokú bíróságnak a bűnösség körében hozott, az első fokú bíróságétól eltérő döntését támadja, az ügyészi fellebbezést pedig fenntartotta. Indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság változtassa meg a másodfokú ítéletet, a vádlottak bűnösségét állapítsa meg társtettesként elkövetett hivatali visszaélés büntettségében is, és velük szemben halmazati büntetésül szabjon ki szabadságvesztést, melynek végrehajtását próbaidőre függessze fel (BF.1912/2009.).

A legfőbb ügyész képviselője a nyilvános ülésen indítványát fenntartotta.

A vádlottak védője fellebbezésének írásbeli indokolásában, valamint a nyilvános ülésen az ügyészi fellebbezés elutasítására és a vádlottak teljes felmentésére tett indítványt. Emellett arra az esetre, ha a Legfelsőbb Bíróság az ügyészi indítványnak helyt adna, és a vádlottakkal szemben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztést szabna ki, kérte, hogy részesítse őket előzetes mentesítésben.

A fellebbezések az alábbiak szerint nem megalapozottak.

A Legfelsőbb Bíróság, mint harmadfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet az azt megelőző első és másodfokú bírósági eljárással együtt a Be. 387. § (1) bekezdésére figyelemmel felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az eljáró bíróságok maradéktalanul betartották az eljárási törvény rendelkezéseit.

A másodfokú bíróság az első fokú bíróság által megállapított tényállást hiánytalannak találta, megítélése szerint az első fokú bíróság indokolási kötelezettségének is eleget tett; ezért a megalapozottnak értékelt tényállást eljárásában irányadónak tekintette.

A valóban hiánytalan és a bizonyítékok indokolt mérlegelésével megállapított tényállást a Legfelsőbb Bíróság ugyancsak megalapozottnak találta, amely összhangban áll az iratok

tartalmával, téves ténybeli következtetést sem tartalmaz. Ekként az a Be. 388. § (1) bekezdésére figyelemmel a harmadfokú eljárásban is irányadó.

A másodfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy a vádlottak bűnössége a tényállás 1. pontjában írt cselekmény kapcsán nem volt megállapítható. Ahogy arra ítéletében utalt: a hivatali visszaélés büntette célzatos bűncselekmény. Az irányadó tényállásból az a következtetés, hogy a vádlottak célja e cselekmény kapcsán jogtalan előnyszerzés, vagy jogtalan hátrányokozás lett volna, nem vonható le; olyan tényeket, amelyek ezt megalapoznák, a tényállás nem tartalmaz, és ilyenek is nem voltak megállapíthatóak.

Így nem tévedett az ítélőtábla akkor, amikor a terhelteket e bűncselekmény vádja alól felmentette.

Nem alapos azonban a vádlottak javára bejelentett fellebbezés sem.

Ahogy arra az ítélőtábla rámutatott: a tényállás 2. pontjában írt cselekmény kapcsán a vádlottak bűnösségét megalapozó bizonyítékok törvényesek.

Nem helytálló a védő azon álláspontja, amely szerint a titkos információgyűjtés eredményének felhasználását az eljárási szabályok nem tették lehetővé. Azt a védő sem vitatta, hogy a titkos információgyűjtés engedélyezése törvényes volt és a törvényi előírásoknak megfelelően folyt. Azonban - szemben a védő álláspontjával - az így szerzett bizonyítékok felhasználása is megfelelt az eljárás idején hatályos eljárási rendelkezéseknek. A másodfokú bíróság által ennek kapcsán kifejtettek mindenben helytállóak.

A Be. 206/A. § (1) bekezdés b) pontja valóban feltételként szabja a titkos információgyűjtés eredményének felhasználásához a feljelentés haladéktalan megtételét. A vádlottakkal szemben a titkos információgyűjtést a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2007. december 2. napjáig engedélyezte. Az ügyben a titkos információgyűjtést végző szerv a vádlottak ellen 2007. december 29-én tette meg a feljelentést. Az információgyűjtésre irányuló engedély telefonon folytatott beszélgetések lehallgatására és technikai eszközzel történő rögzítésére szólt. Az ennek alapján rögzített beszélgetések tartalmának megismerése, majd feldolgozása és elemzése nyilvánvalóan időt vett igénybe. Az engedélyben megjelölt határidő lejárt és a feljelentés megtétele között eltelt időtartam nem tekinthető ezt meghaladó mértékűnek; így a haladéktalanság követelménye nem sérült meg, az megfelel a

Legfelsőbb Bíróság BKv 74. számú - ítéltábla által is felhívott - állásfoglalásában kifejtetteknek is.

Tévesen értelmezi irányadónak a védő a jelen ügyben értékelt, titkos információgyűjtés során beszerzett bizonyítékokra az 1994. évi XXXIV. törvény 73. § (3) bekezdését is. E rendelkezés szerint a titkos eszközzel végzett megfigyelés befejezését követő nyolc napon belül azokat az információkat kell megsemmisíteni, amelyek a megfigyelés szempontjából érdektelenek. Ez egyértelműen nem vonatkozhat azokra az információkra, amelyek majd bizonyítékként felhasználhatóak lesznek, és természetesen nem jelenti azt sem, hogy ez utóbbiak értékelésére csak nyolc nap állna az információgyűjtést végző rendelkezésére.

Nem helytálló az a védői álláspont sem, amely az első fokon eljáró bíróság által a Be. 605. § (2) bekezdésének értelmezése kapcsán kifejtetteket vitatja. Ez a rendelkezés jelenleg is hatályos, következésképp - ahogy azt a Legfelsőbb Bíróság számos döntésében kifejtette (pl. BH 2009.238.sz.) - nem csupán az 1998. évi XIX. törvény hatályba lépésekor volt irányadó, az a Be. valamennyi, utóbb módosított rendelkezése kapcsán is alkalmazandó. Ámde a Be. 605. §-ának (2) bekezdésében írt rendelkezés alkalmazása a jelen ügyben szóba sem kerülhet.

Az kétségtelen, a feljelentés időpontjában (2007. december 29-én) a titkos információgyűjtés eredménye a vád tárgyává tett bűncselekmények bizonyítására a Be. 206/A. § (1) bekezdés a) pontjára és a 201. § akkor hatályos rendelkezéseire figyelemmel valóban nem lett volna felhasználható.

A Be. 605. §-ának (2) bekezdése viszont a módosuló törvény hatályba lépésekor folyamatban levő büntetőeljárásra nézve tartalmaz átmeneti szabályokat. Amikor pedig a titkos információgyűjtés eredményének felhasználhatóságára vonatkozó szabály (a Be. 201. §) 2008. január 1-jei hatállyal módosult, az ügyben büntetőeljárás még nem volt folyamatban. A titkos információgyűjtés ugyanis nem része a büntetőeljárásnak. Az alkalmazandó eljárásjogi rendelkezések hatályára ezért az ügyben a Be. 11. §-ának (1) bekezdése az irányadó.

Azt a kérdést tehát, hogy a titkos információgyűjtés eredménye a büntetőeljárásban felhasználható-e az dönti el, hogy a bizonyítani kívánt bűncselekmény tekintetében fennállnak-e a titkos adatszerzés a büntetőeljárás időpontjában hatályos Be. 201. §-ának titkos adatszerzés engedélyezhetőségére vonatkozó feltételei.

Az elbírálendő ügyben a feljelentés alapján a nyomozás elrendelésére 2008. január 25-én került sor. Az időközben bekövetkezett törvényi módosításra figyelemmel a Be. 201. §-ának 2008. január 1. napjától hatályos a 2007. évi CLXXXIII. törvény 1. §-ával megállapított rendelkezései ekkor már lehetővé tették a titkos adatszerzést - és ekként a 206/A. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a titkos információgyűjtés eredményének felhasználását - a hivatali visszaélés büntette miatt folyó büntetőeljárásban is. A Be. 206/A. § (3) bekezdése pedig erre módot ad olyan bűncselekmény bizonyítására is, amelyet az engedélyben nem jelöltek meg, feltéve, hogy a titkos adatszerzés feltételei az utóbbi bűncselekmény tekintetében is fennállnak.

Mindezekre is figyelemmel az első fokú bíróság a tényállás 2. pontjában írt cselekmény kapcsán a törvényes bizonyítékok alapján helyesen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére. A cselekmény minősítése és a kiszabott büntetés ugyancsak törvényes; így helyesen járt el az ítéelőtábla akkor, amikor e részében az első fokú döntést helybenhagyta.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság a megtámadott másodfokú határozatot a Be. 397. §-a alapján helybenhagyta.

Budapest, 2010. január 12.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészár Róza s.k. előadó bíró, Dr. Szabó Péter s.k. bíró

A Győri Ítéelőtábla Bf.1/2009/5. számú ítélete a Legfelsőbb Bíróság Bhar.I.768/2009/6. számú végzése folytán 2010. év január hó 12. napjával kezdődő hatállyal jogerős és végrehajtható.

Dr. Belegi József s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelélül:

írnok AIné